

2024-05-23
A2024/00754

Arbetsmarknadsdepartementet

Diskrimineringsombudsmannen
Box 4057
169 04 Solna

Uppdrag att utveckla och sprida kunskap om afrosvenska elevers utsatthet för rasism och diskriminering i skolan

Regeringens beslut

Regeringen ger Diskrimineringsombudsmannen (DO) i uppdrag att utveckla och sprida kunskap om afrosvenska elevers utsatthet för rasism och diskriminering i grundskolan och gymnasiet. I arbetet ingår att sammanställa och analysera anmälningar som inkommit till myndigheten och genomföra dialoger med organisationer inom det civila samhället. Framtagen kunskap ska riktas till både berörda rättighetsbärare och för området relevanta skyldighetsbärare såsom personal inom skolan eller huvudmän.

Arbetet ska genomföras i dialog med relevanta organisationer inom det civila samhället. Myndigheten ska vidare inhämta kunskap och erfarenheter från Forum för levande historia och Statens skolverk.

DO ska senast den 1 mars 2025 delredovisa och den 1 mars 2026 slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) med kopia till Forum för levande historia. I slutredovisningen ska ingå en redogörelse av hur och i vilken utsträckning framtagen kunskap har spridits, och om möjligt, använts av berörda aktörer samt en analys av hur genomförda insatser bidrar till skolans arbete med att förebygga och bemöta rasism med kunskap och aktiva insatser.

För uppdraget får myndigheten under 2024 använda högst 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet för budgetåret 2024 uppförda anslaget 2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m., anslagsposten 10 Nationell plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott. Medlen betalas ut engångsvis

efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2024. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2025 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Alla barn och elever har rätt till en trygg skolmiljö fri från kränkande behandling och diskriminering. Av läroplanerna framgår att intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Regeringen har beslutat ett antal åtgärder på området. Bland annat har Statens skolinspektion fått i uppdrag att granska skolornas arbete med de reviderade läroplanerna och Statens skolverk har fått förstärkta medel för det systematiska arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, och för att tillsammans med Forum för levande historia stödja arbetet med demokratistärkande insatser i skolväsendet.

Av DO:s rapport Förekomsten av diskriminering 2022 framgår att många skolelever upplever trakasserier som har samband med bl.a. etnisk tillhörighet under sin skoltid. Rapporten som bygger på anmälningar om diskriminering och på resultatet från olika större undersökningar visar på att elever utsätts för trakasserier av både skolpersonal och elever.

DO har även noterat en ökning av antalet anmälningar som rör afrosvenska elevers upplevelser av diskriminering i skolan. Afrosvenska barns och elevers utsatthet för rasism inom skolväsendet har även lyfts fram i dialoger och sakråd som genomförts med det civila samhället inom ramen för arbetet mot rasism. I dessa och andra sammanhang har det framförts önskemål om mer kunskap bland pedagogisk personal i förskolan och skolan om afrofobi och andra former av rasism och diskriminering på grund av hudfärg och hur sådana yttringar kan och bör hanteras inom skolan. Företrädare för det civila samhället har även förordat insatser för att kartlägga rasism och diskriminering på grund av hudfärg i delar av skolväsendet, som ett led i det förebyggande arbetet.

Rapporten Förekomsten av diskriminering 2023 visar att diskriminering som har samband med olika diskrimineringsgrunder adderas till varandra och skapar en förstärkt utsatthet. Det kan till exempel handla om trakasserier som anspelar både på hudfärg och på religiös klädsel. Sådana händelser riskerar att i hög grad påverka barns och elevers villkor och möjligheter i skolan och i livet i stort.

Fördjupad kunskap om afrosvenska elevers utsatthet för rasism och diskriminering i skolan och insatser för att sprida denna kan bidra i arbetet med att förebygga och bemöta rasism med kunskap och aktiva insatser inom skolväsendet.

Regeringen beräknar att totalt 2 000 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Lotta Edholm

Maria Engvall

Kopia till

Utbildningsdepartementet/S
Kulturdepartementet/SNA
Forum för levande historia
Kammarkollegiet